

Předmluva k první části

Přestože jsem napsal víc než sto dvacet knih na všemožná témata od astronomie po Shakespeara a od matematiky k satíře, jsem patrně nejznámější jako spisovatel science fiction.

Začal jsem jako spisovatel science fiction a prvních jedenáct let své literární kariéry jsem nepsal nic jiného než science fiction povídky pro časopisy – a za okamžitý honorář. Myšlenka na vydávání skutečných knih mi v podstatě skromnou mysl nikdy nenavštívila.

Ale čas psaní knih nakonec přišel a já začal shromažďovat materiál, který jsem dříve napsal pro časopisy. Mezi lety 1950 a 1969 bylo vydáno deset sbírek (všechny vyšly u Doubleday). Obsahují osmdesát pět povídek (plus čtyři komické básničky) původně zamýšlených pro science fiction časopisy, a v nich také vydaných. Téměř čtvrtina z nich pochází z oněch prvních jedenácti let.

Pro úplnost jsou to tyto knihy:

Já, robot (I, Robot /1950/)

Nadace (Foundation /1951/)

Nadace a Říše (Foundation and Empire /1952/)

Druhá Nadace (Second Foundation /1953/)

Martánský způsob a jiné povídky

(The Martian Way and other Stories /1955/)

Země je dost veliká (Earth is Room Enough /1957/)

Devět zítřků (Nine Tomorrows /1959/)

Zbytek robotů (The Rest of the Robots /1964/)

Asimovy detektivky (Asimov's Mysteries /1968/)

Příchod noci a jiné povídky (Nightfall and other Stories /1969/)

Někdo by mohl namítat, že je to snad až příliš, ale to by opomněl nekojitelný apetit mých čtenářů (sláva jim!). Stále dostávám dopisy, jejichž pisatelé ze mě mámí seznamy mých prvních povídek, aby se pak mohli v antikvariátech prohrabávat haldami starých časopisů. Existují lidé, kteří připravují bibliografie mé science fiction (neptejte se mě proč) a chtějí znát všechny polozapomenuté detaily, které se jí týkají. Nemálo se vztekají, když zjistí, že některé z prvních povídek se mi nikdy nepodařilo prodat a už neexistují. Chtějí je také a mají pocit, že jsem z nedbalosti zničil přírodní zřídlo.

Proto když Panter Books z Anglie a Doubleday přišly s návrhem, abych sestavil sbírku svých raných povídek, které nevyšly v deseti výše zmíněných knihách, s krátkým vzpomínkovým vyprávěním ke každé z nich, nedokázal jsem déle vzdorovat. Každý, kdo se se mnou někdy setkal, ví, jak přístupný jsem lichterákům. Pokud si myslíte, že jsem schopný takovému pochlebování vzdorovat déle než půl vteřiny (zhruba), tak se šeredně mýlíte.

Naštěstí mám deník, který si vedu od 1. ledna 1938 (den před mými osmnáctými narozeninami), a z něho mohu čerpat data a podrobnosti.¹

Začal jsem psát jako velice mladý – myslím, že mi bylo jedenáct let. Důvody nejsou úplně jasné. Mohl bych říct, že to byl důsledek neodolatelného nutkání, ale to by jen ukazovalo na to, že nejsem schopný přijít na žádný důvod.

Snad to bylo tím, že jsem byl vášnivým čtenářem v rodině, která byla příliš chudá, než aby si mohla dovolit knihy, dokonce i ty nejlacinější, a kromě toho v ní panoval názor, že nejlacinější knihy nestojí za čtení. Musel jsem tedy chodit do knihovny (první čtenářskou legitimaci mi otec pořídil v mých šesti letech) a vystačit si se dvěma knihami na týden.

To mi rozhodně nestačilo a moje žádostivost mě hnala do extrémů. Na začátku každého školního roku jsem zhltal všechny přidělené učebnice od

¹ Deník začal jako takové ty zápisky, co si píší dospívající, ale zakrátko zdegeneroval na čistě literární záznamy. Je nesmírně nudný, především pro mě, a to tak, že ho rád přenechám komukoli, kdo by si ho chtěl přečíst. Nikdo zatím nezvládl přečíst víc než dvě stránky. Občas se mě někdo zeptá, jestli jsem měl někdy pocit, že by můj deník měl obsahovat mé nejniternější city a pocity. Vždycky odpovídám: „Ne. Nikdy!“ Koneckonců jaký by mělo smysl být spisovatelem, kdybych měl svými nejniternějšími city a pocity plýtvat na obyčejný deník?

přední strany obalu k zadní jako ztělesněný plamen. Protože jsem byl obdařený spolehlivou pamětí a dokázal jsem si okamžitě vybavit, co jsem potřeboval, bylo to v konkrétním školním roce mé veškeré studium. Učebnice jsem ale přečetl za necelý týden, a co potom?

Když mi tedy bylo jedenáct, napadlo mě, že kdybych psal vlastní knihy, mohl bych si je číst a číst podle libosti. Nikdy jsem samozřejmě žádnou knihu nedopsal. Začal jsem ji psát, nějakou dobu jsem se v ní šroual, a když mě to přestalo bavit, začal jsem jinou. Všechny tyto rané texty jsou nenávratně ztraceny, i když některé detaily si vybavuji docela přesně.

Na jaře 1934 jsem na střední škole (Boys' High School in Brooklyn) začal navštěvovat speciální kurz angličtiny, který kladl důraz právě na psaní. Učitel byl poradcem pololetního literárního časopisu vydávaného studenty a shromažďoval do něho materiál. Udělal jsem ten kurz.

Byl to ponížující zážitek. Bylo mi tehdy čtrnáct a byl jsem nezkažený zelenáč. Psal jsem jen drobnosti, zatímco ostatní ve třídě (bylo nás tam šestnáct) psali intelektuální, tragicky laděné kusy. Všichni mi nepokrytě dávali najevo odpor, a přestože mě to pořádně štvalo, nemohl jsem s tím nic dělat.

Na chvíli jsem si myslel, že jsem je dostal, když jeden z mých výtvorů byl do časopisu přijat, zatímco mnoho jejich bylo odmítnuto. Naneštěstí mi učitel s brutální neomaleností řekl, že moje práce byla jediná humorná, a protože potřeboval kus, který by nebyl tragický, musel ji vzít.

Jmenovalo se to „Little Brothers“ (Bratříčci) a bylo to o narození mého o pět let mladšího bratra. Byla to vůbec moje první vydaná práce. Myslím, že by se dala dohledat v archivu střední školy, ale já ji nemám.

Někdy přemítám, jak asi dopadli ti velcí tragičtí spisovatelé z kurzu. Nevzpomínám si na jediné jméno ani nemám v úmyslu to zjišťovat, ale občas mě to tak napadne.

Až 29. května 1937 (tohle datum jsem si zapsal, ačkoli si jím nemohu být zcela jistý, protože to bylo ještě předtím, než jsem si začal vést deník) mě maně napadlo, že bych mohl napsat něco, co by bylo možné profesionálně publikovat. Něco, za co bych *dostal zapláceno!* Pochopitelně to musela být science fiction povídka, protože od roku 1929 jsem byl zaníceným fanouškem science fiction a nevěděl jsem o žádném jiném literárním žánru, který by byl hoden mého úsilí.

První povídka, na které jsem začal pracovat s úmyslem, že se stanu „spisovatelem“, se jmenovala „Cosmic Corkscrew“ (Kosmická vývrtka).

V ní jsem popisoval čas jako helix (něco jako péro v gauči). Člověk se mohl přemístit z jednoho závitů přímo do druhého, tím pádem se pohybovat do budoucnosti o přesně určený interval, ale nemohl se do budoucnosti posunout o méně než den. Můj hrdina se přesunul v čase a našel Zemi pustou. Veškerý živočišný život zmizel, přestože podle všech známek ještě velice nedávno existoval, ale nic nenaznačovalo, co bylo příčinou jeho vymizení. Příběh byl v první osobě a vyprávěl ho chovanec blázince, protože jakmile se vrátil a začal popisovat, co prožil, nemohl skončit jinde.

V roce 1937 jsem napsal jen několik stran a pak mě to přestalo bavit. Nejspíš mě paralyzoval samotný fakt, že jsem chtěl povídku vydat. Dokud byl nějaký text určený jenom pro mě, dokázal jsem být přiměřeně lehkotvážný. Pomyšlení na další možné čtenáře ztěžka doléhalo na každé mé slovo. Tak jsem toho nechal.

Pak se stalo, že v květnu 1938 změnil nejvýznamnější časopis v žánru *Astounding Science Fiction* vydávací schéma z třetí středy v měsíci na čtvrtý pátek. Když červenové číslo nepřišlo v obvyklou dobu, byl jsem zoufalý.

17. května jsem to už nemohl vydržet a rozjel se metrem na Seventh Avenue 79, kde tehdy nakladatelství Street & Smith Publications, Inc sídlilo.² Tam mě nějaký zaměstnanec o změně informoval a 19. května červenový výtisk dorazil.

Dotek zkázy a následná extatická úleva oživily moji touhu psát a publikovat. Vrátil jsem se ke „Kosmické vývrtce“ a 19. června byla hotova.

Další otázkou bylo, co s ní. Neměl jsem nejmenší tušení, co se má dělat s rukopisem zamýšleným k vydání, a nevěděl to nikdo z lidí, které jsem

² Tuto příhodu jsem popsal v článku nazvaném „Portrait of the Writer as a Boy“ (Portrét spisovatele jako chlapce), který byl zařazen jako sedmnáctá kapitola v mé knize esejí *Science, Numbers and I* (Věda, čísla a já), /Doubleday 1968/. Tehdy jsem se spoléhal pouze na paměť a napsal jsem, že jsem do nakladatelství zatelefonoval. Když jsem ale nahlédl do svého diáře, abych si ověřil některé údaje pro tuto knihu, s úžasem jsem zjistil, že jsem opravdu jel metrem. Tehdy to pro mě byl mimořádně dobrodružný počín, který dokazuje hloubku mého zoufalství.

znal. Hovořil jsem o tom s otcem, jehož vědomosti o reálném světě byly o něco větší než moje, ale ani on neměl zdání.

Pak mi ale došlo, že teprve před měsícem jsem se vydal na Seventh Avenue 79 jen proto, abych zjistil, kam se podělo číslo *Astounding*. A blesk mě kvůli tomu nesežehl. Proč si to nezopakovat a nepředat rukopis osobně?

Byla to děsivá myšlenka. A začala mi připadat ještě děsivější, když otec usoudil, že nezbytné přípravy k takovému činu zahrnují holení a můj nejlepší oblek. To znamenalo čas navíc, den ubíhal a já musel být zpátky včas, abych stihl odpolední roznášku novin. (Otec měl cukrárnu a novinový stánek a pro tvořivého a citlivého spisovatele s uměleckými sklony, jako jsem byl já, to byl krušný život. Například jsme žili v bytě, kde všechny místnosti byly v jedné řadě, takže když jste se chtěli dostat z obyvacího pokoje do ložnice mých rodičů a pokojů sestry nebo bratra, museli jste projít *mým* pokojem. Mým pokojem tedy stále někdo chodil a skutečnost, že bych právě mohl prožívat tvůrčí muka, nikoho ani za mák nezajímala.)

Zvolil jsem kompromis. Oholil jsem se, ale s převlékáním jsem se nezdřoval a vyrazil jsem. Bylo 21. června 1938.

Byl jsem si jistý, že za tu troufalost, že se chci sejít s editorem *Astounding Science Fiction*, mě popadnou za límec a vyhodí ze dveří a rukopis poletí za mnou jako konfety. Ale otec (který měl ušlechtilé představy) byl přesvědčený, že se spisovatelem – čímž myslel každého vybaveného rukopisem – je třeba jednat s respektem hodným intelektuála. Neměl vůbec strach, ale byl jsem to já, kdo měl jít do nakladatelství.

Snažil jsem se nedávat najevo paniku a řekl jsem, že se chci sejít s editorem. Dívka na recepci (vybavuji si tu scénu do posledního detailu) krátce promluvila do telefonu a řekla mi: „Pan Campbell vás přijme.“

Nasměrovala mě rozlehlou místností plnou obrovských rolí papíru, vysokých hromad časopisů a prodchnutou nebeskou vůní papíru (vůní, která mi dodnes připomíná mládí a vhání do očí slzy nostalgie). A tam, na jejím konci, v malé kanceláři, seděl pan Campbell. John Wood Campbell, Jr. tehdy pracoval pro Street & Smith rok a kompletně převzal vedení *Astounding Stories* (které několik měsíců před mým příchodem promptně přejmenoval na *Astounding Science Fiction*). Tehdy mu bylo teprve osmadvacet let. Pod svým vlastním jménem i pod pseudonymem Don. A. Stuart patřil

k nejznámějším a nejoceňovanějším autorům science fiction, ale svoji skvělou pověst autora měl pohřbít pod mnohem větší reputací, kterou postupně získal jako editor.

Editorem *Astounding Science Fiction* a jeho nástupce *Analog Science Fact-Science Fiction* měl zůstat celou třetinu století. Během celé té doby jsme byli přátelé, a jakkoli jsem zestárl a jakkoli úctyhodnou a respektovanou hvězdou na našem společném poli jsem se stal, vždy jsem se k němu choval s úctou, kterou ve mně vzbudil při našem prvním setkání.

Byl to tvrdohlavý člověk, který neustále kouřil a mluvil, a nade všechno rád chrлил fantastické myšlenky a nutil posluchače, aby mu je vyvracel. Bylo těžké Campbellovi vzdorovat, i pokud jeho myšlenky byly totálně a šíleně nelogické.

Tehdy poprvé jsme spolu hovořili víc než hodinu. Ukázal mi příští čísla časopisu (skutečná *budoucí* vydání ztělesněná v papíru). Zjistil jsem, že můj fanouškovský dopis nechal otisknout v příštím čísle a další v následujícím, takže věděl o opravdovosti mého zájmu.

Vyprávěl mi o sobě, o svém pseudonymu a svých názorech. Řekl, že když mu bylo sedmnáct let, poslal otec jeden z jeho rukopisů do *Amazing Stories*, kde ho chtěli vydat, ale v redakci rukopis ztratili, a on neměl kopii. (V tom jsem měl před ním náskok. Povídku jsem přinesl osobně a měl jsem kopii.) Slíbil, že si povídku večer přečte a druhý den mi napíše, ať už ji přijme, nebo ne. Také slíbil, že jestli povídku odmítne, řekne mi, co je na ní špatně, abych na sobě mohl pracovat.

Splnil všechno, co slíbil. O dva dny později, 23. června, od něho přišel dopis. Bylo to odmítnutí. (Protože se tato kniha zabývá skutečností, nikoli smyšlenkami, nemělo by vás překvapit, že moje první povídka byla neustále odmítána.)

Tohle jsem si o odmítnutí zapsal do deníku:

„V půl desáté se mi vrátila ‚Kosmická vývrtka‘ se zdvořilým odmítavým dopisem. Nelíbí se mu rozvláčný začátek a sebevražda na konci.“

Campbellovi se také nelíbilo vyprávění v první osobě a toporné dialogy. Dál poukazoval na délku příběhu (devět tisíc slov), který byl na povídku příliš dlouhý a na novelu příliš krátký. Časopisy se totiž skládají jako puzzle a určitá délka jednotlivých povídek je vhodnější než jiná.

Ale to už jsem byl nažhavený a v plné jízdě. Radost z víc než hodiny strávené s Johnem Campbellem a vzrušení z rozhovoru s idolem jako rovný s rovným mě podnítily k rozhodnutí napsat další science fiction povídku, lepší než tu první, abych to mohl zkusit znovu. Jeho milý odmítavý dopis – celé dvě stránky –, v němž vážně rozebíral moji povídku beze stopy poučování, moji radost ještě znásobil. Než udeřila půlnoc 23. června, měl jsem polovinu hrubého náčrtu další povídky.

O mnoho let později jsem se Campbella (to už jsme spolu měli velice přátelský vztah) zeptal, proč se se mnou vůbec zabýval, když ta první povídka musela být naprosto příšerná.

„To byla,“ odpověděl upřímně, protože mi nikdy nelichotil. „Na druhou stranu *něco* v tobě bylo. Byls nadšený, naslouchal jsi a já jsem věděl, že nepřestaneš, i kdybych tě odmítal stále dokola. Protože jsi byl ochotný dít a dělat na sobě, byl jsem ochotný s tebou spolupracovat.“

To byl John. Nebyl jsem jediný spisovatel, ať nováček nebo zavedený, se kterým spolupracoval na stejném principu. Trpělivě a díky mimořádné vitalitě a talentu vybuďoval stáj nejlepších science fiction spisovatelů, do té doby nevídanou.

Už vážně nevím, co se potom s „Kosmickou vývrtkou“ stalo. Nechal jsem ji být a nikde jinde ji už nenabídl. Ani jsem ji neroztrhal a nezahodil. Prostě spočinula v některé zásuvce stolu, dokud jsem na ni úplně nezapomněl. V každém případě už neexistuje.

Toto je možná jeden z největších důvodů rozladění archivářů – myslí si, že *první* povídka, kterou jsem napsal s úmyslem vydat ji, ať byla jakkoli příšerná, je důležitý dokument. Mohu říci, přátelé, že v roce 1938 jsem nemohl tušit, že můj první pokus někdy bude mít historickou hodnotu. Možná jsem marnivý a arogantní monstrum, ale *takové* zase ne.

Navíc, než uběhl měsíc, měl jsem hotovou svoji druhou povídku „Stowaway“ (Černý pasažér) a soustředil se na ni. Odnesl jsem ji Campbellovi do kanceláře 18. července 1938 a odmítnutí mu tentokrát trvalo nepatrně déle, ale 22. července mi ji stejně vrátil. Do deníku jsem si o průvodním dopisu zapsal:

„...bylo to nejmilejší odmítnutí, jaké si lze představit. Samozřejmě kromě přijetí. Nápad je prý dobrý a zápleтка přijatelná. Dialogy a zvládnutí

příběhu nejsou toporné ani násilné (to mě velice příjemně překvapilo), nejsou tam žádné zvláštní prohrěšky, kromě celkového dojmu amatérismu a nucenosti. Příběh prostě neplyne hladce. Toho se podle něho zbavím, jakmile získám dostatečné zkušenosti. Ujistil mě, že budu schopen povídky prodávat, ale bude to znamenat možná rok práce a tucet odmítnutých, než se chytím...“

Není divu, že jsem se díky takovému „odmítavému dopisu“ nadšeně pustil do psaní třetí povídky.

Navíc mě to pobídlo, abych se pokusil nabídnout „Černého pasažéra“ jinde. V té době se na stáncích prodávaly tři science fiction časopisy. *Astounding* byl aristokrat, měsíčník s hladkou ořízkou a vypadal draze. Zbývající dva, *Amazing Stories* a *Thrilling Wonder Stories*, měly jednodušší vzhled a v jejich povídkách bylo víc akce a méně složitých zápletek. Poslal jsem „Černého pasažéra“ do *Thrilling Wonder Stories*, kde jej (předtištěným dopisem) 9. srpna 1938 bryskně odmítli.

V té době jsem se už plně věnoval své třetí povídce, která si měla vést lépe, a mělo to jít rychleji. V této knize však řadím povídky ne podle vydání, ale v pořadí, jak jsem je napsal – což je myslím z pohledu literárního vývoje významnější. Dovolte tedy, abych zůstal u „Černého pasažéra“.

V létě 1939, kdy jsem za sebou měl první drobné úspěchy, jsem se k „Černému pasažérovi“ vrátil. Trochu jsem ho upravil a znovu ho nabídl do *Thrilling Wonder Stories*. Nepochybně jsem doufal, že je můj právě nabytý mírný věhlas přiměje, aby se na moji povídku podívali jiným pohledem, než když jsem byl naprosto neznámý. Mýlil jsem se. Znovu mi ji vrátili.

Pak jsem zkusil *Amazing*, a zase mi ji vrátili.

To znamenalo, že povídka je mrtvá, nebo by bylo znamenalo, nebýt skutečnosti, že koncem 30. let zažívala science fiction konjunkturu. Vznikaly nové časopisy a koncem roku 1939 začal vycházet časopis s názvem *Astonishing Stories*, který se měl prodávat po deseti centech. (*Astounding* stál dvacet centů za výtisk.)

Nový časopis měl spolu se sesterským časopisem *Super Science Fiction* za babku editovat mladý science fiction nadšenec Frederik Pohl, kterému právě tehdy bylo dvacet let (byl asi o měsíc starší než já) a jenž právě takhle započal svoji vynikající profesionální kariéru v science fiction.

Pohl byl hubený člověk s tichým hlasem, kterému už tehdy řídly vlasy, s vážnou tváří a výrazným předkusem, který mu při úsměvu dodával králičího vzezření. Jeho ekonomická situace mu neumožňovala jít na vysokou školu, ale byl mnohem chytřejší (a věděl toho mnohem víc) než většina absolventů, s nimiž jsem se setkal.

Pohl byl mým přítelem (a stále je) a s nastartováním literární kariéry mi pomohl zřejmě ze všech nejvíc, samozřejmě s výjimkou samotného Campbella. Chodili jsme spolu na setkání fanklubu. Četl mé rukopisy, líbily se mu a teď rychle potřeboval pro své časopisy nové povídky za málo peněz.

Požádal mě, jestli by si mohl znovu pročíst moje rukopisy. Začal s výběrem některé z mých povídek pro první vydání. 17. listopadu, téměř rok a půl po napsání první verze „Černého pasažéra“, si ho Pohl vybral do druhého vydání *Astonishing*. Ale protože s neuvěřitelnou zarputilostí měnil názvy, přejmenoval povídku na „Hrozbu z Kallistó“, a tak také vyšla.

Zde je tedy druhá povídka, kterou jsem kdy napsal, a první, která se dočkala vydání. Čtenář může sám rozhodnout, jestli byla výše uvedená Campbellova kritika příliš shovívavá a jestli byl na základě téhle povídky přesvědčený o mé budoucí kariéře profesionálního spisovatele.

„Hrozba z Kallistó“ zde vychází (stejně jako všechny povídky v této knize) přesně tak, jak vyšla v časopisu, pouze s nezbytnými opravami typografických chyb.

Hrozba z Kallistó

„Zatracený Jupiter!“ zavrčel Ambrose Whitefield vztekle a já souhlasně přikývl.

„Dělal jsem na Jupiterových satelitech patnáct let,“ řekl jsem, „a tahle dvě slova jsem slyšel snad milionkrát. Řekl bych, že je to ta nejupřímnější kletba ve Sluneční soustavě.“

Právě nám skončila směna u kontrolního pultu průzkumné lodi *Ceres* a teď jsme vládnými kroky sestupovali do naší kajuty o dvě patra níž.

„Zatracený Jupiter... zatracený a zatracený,“ trval Whitefield nevrle na svém. „Na Sluneční soustavu je prostě moc veliký. Trčí za námi a jen táhne a táhne, a pořád táhne! Celou cestu jsme museli nechat spuštěný atomos. Pořád kontrolovat kurs, každou hodinu, a důkladně. Žádný oddech, žádný pohodový let setrvačností, žádný oraz! Nic než ta nejodpornější dřina.“

Hřbetem ruky si setřel drobné kapky potu, které se mu vyrojily na čele. Byl mladý, kdo ví, jestli mu bylo třicet, a na očích jste mu mohli vidět, jak je nervózní, dokonce trochu vyděšený.

Ale i přes klení to nebyl Jupiter, co mu leželo v žaludku. Jupiter byl naší nejmenší starostí. Problémem byl Kallistó! Malý měsíc, který bledě-modře zářil na našich obrazkách, kvůli němuž se Whitefield potil a mě už stál čtyři noci spánku. Kallistó! Náš cíl!

Dokonce i starý Mac Steeden, prošedivělý kníratý veterán, který v mládí létal dokonce se samotným velkým Peewee Wilsonem, vykonával povinnosti se skelným pohledem. Čtyři dny za námi – a deset před námi –, a panika už natahuje lepkavé prsty.

Za běžných okolností jsme všichni byli docela stateční. Nás osm na *Ceresu* čelilo purpurovým letronicům a bodavým disintům pirátů i rebelů a nepřátelskému prostředí na půl tuctu světů. Ale čelit neznámému Kallistó, tomu „tajemnému světu“ Sluneční soustavy, vyžaduje víc než standardní odvalu.

Jeden holý a velice nepříjemný fakt byl o Kallistó znám. Během pětadvaceti let na něm přistálo sedm vždy lépe a lépe vybavených lodí, ale nikdo o nich už neslyšel. Nedělní přílohy satelit zabydlovaly vším možným od superdinosaurů po neviditelné duchy ze čtvrtého rozměru, ale to na rozřešení záhady nestačilo.

Naše výprava byla osmá. Měli jsme lepší loď než kdokoli před námi. Byli jsme první, kdo se mohl pochlubit trupem z berylovo-wolframové slitiny, dvakrát pevnější než stará dobrá ocel. Vezli jsme těžké zbraně a nejnovější atomový pohon.

Ale stále jsme byli osmí – a každý z nás to věděl.

Whitefield tiše vstoupil do naší ubikace a dřepnul si na postel. Sevřel pěsti pod bradou, až mu zbělely klouby. Připadalo mi, že nemá daleko ke zhroucení. Nastal čas pro opatrnou a delikátní diplomacii.

„Potřebovali bysme pořádnýho panáka,“ řekl jsem.

„Potřebovali bysme spoustu pořádných panáků,“ zaskřehotal nevrle.

„No a co nám brání?“

Podezíravě si mě změřil. „Víš přece, že na palubě není ani kapka chlastu. Je to proti předpisům flotily!“

„Šumivá, zelená šťáva *jabra*,“ řekl jsem zvolna a nechal jsem slova pomalu odplovat od úst. „Zrající pod marťanskými pouštěmi. Tekuté smaragdy. Jsou ho plné láhve! Plné kartony!“

„Kde?“

„Já vím kde. Co ty na to? Pár panáků – jenom pár – nás oba postaví na nohy.“

V očích se mu krátce zablesklo, ale vzápětí se mu do nich zase vrátil mdlý výraz. „Co když to kapitán zjistí? Potrpí si na disciplínu a na téhle cestě by nás to mohlo stát hodnosti.“

Mrkl jsem na něho a ušklíbl se. „Je to kapitánova vlastní zásoba. Nemůže nás potrestat, a přitom si nepodříznout vlastní krk. Pokrytec jeden. Je to nejlepší kapitán, jakého znám, ale má rád tu svoji smaragdovou vodu.“

Whitefield si mě dlouze a upřeně měřil. „Tak dobře. Zaveď mě tam.“

Vklouzli jsme do skladu, který byl pochopitelně opuštěný. Kapitán a Steeden byli u řídicího pultu, Brock a Charney u motorů a Harrigan a Tuley chrápali ve své kajutě, až se hory zelenaly.

Co nejtíšeji, čistě ze zvyku, jsem odtlačil několik krabic s potravinovými tabletami a odsunul jsem skrytá dvířka těsně nad podlahou. Sáhl jsem dovnitř a vytáhl odtamtud zaprášenou láhev, která se v tlumeném světle leskla jako temně zelené mořské hlubiny.

„Posaď se a udělej si pohodlí.“ Vyndal jsem dva malé kalíšky a naplnil je.

Whitefield se zjevnou rozkoší pomalu ucucával. Druhý kalíšek vyprázdnil jedním douškem.

„Proč ses vlastně dobrovolně přihlásil na tuhle cestu, Whitey?“ zeptal jsem se ho. „Na takovéhle věci jsi ještě trochu zelenáč.“

Mávl rukou. „Víš, jak to chodí. Časem se člověk začne nudit. Když jsem skončil školu, začal jsem se věnovat zoologii – od zahájení meziplanetárních cest se ten obor neuvěřitelně rozšířil – a měl jsem prima pohodlné místo na Ganymédu. Ale byla to nuda, člověk by se tam ukousal. Tak jsem se dal k flotile, byl to prostě impuls, no a pak přišel druhý impuls a přihlásil jsem se na tuhle výpravu,“ řekl. „Začíná mě to docela mrzet,“ povzdechl si.

„Takhle to nesmíš brát, chlapče. Mám nějaké zkušenosti, takže to vím. Když začneš panikařit, jsi napůl vyřízenej. Hele, za dva měsíce ode dneška jsme zpátky na Ganymédu.“

„Nemám strach, jestli myslíš tohle,“ opáčil nabroušeně. „Jde o to...“ Odmkl se a dlouho se díval na třetí kalíšek. „Prostě už mi leze na mozek, jak si pořád snažím představit, co nás tam asi čeká. Představivost mi jede na plný obrátky a nervy mám nadranc.“

„Jistě, jistě,“ uklidňoval jsem ho. „Já ti to nevyčítám. Všichni na tom budeme podobně. Ale musíš si dávat pozor. Hele, vzpomínám si na jednu cestu z Marsu na Titan, to jsme tam měli...“

Whitefield přerušil vyprávění mé oblíbené historky – a že je dovedu sprádat stejně dobře jako kdokoli ze služby – dloubnutím do žeber, které mi vyrazilo dech.

Roztřeseně odložil kalíšek s jabrou.

„Hele, Jenkinsi,“ vykoktal, „přece jsem toho nevypil tolik, abych měl halucinace, ne?“

„To záleží na tom, co vidíš.“

„Přísahal bych, že jsem zahlédl pohyb v hromadě těch prázdných beden támhle v rohu.“

„To je špatné znamení,“ opáčil jsem a zavdal si. „Máš nervy na pochodu a dostaly se ti do očí. To budou duchové, nebo si nás hrozba z Kallistó dopředu okukuje.“

„Říkám ti, že jsem to viděl. Je tam něco živého.“ Přisunul se ke mně – vážně musel mít nervy jako špagáty – a i já jsem v tom tlumeném, šerém světle na okamžik zatajil dech.

„Blázníš,“ řekl jsem nahlas a ozvěna mě trochu uklidnila. Postavil jsem prázdný kalíšek na podlahu a maličko nejistě jsem vstal. „Podíváme se za ty škatule.“

Whitefield šel se mnou a společně jsme začali odsouvat lehké hliníkové bedny. Ani jeden z nás nebyl stoprocentně střízlivý a dělali jsme docela slušný hluk. Koutkem oka jsem zahlédl, jak se Whitefield snaží pohnout bednou nejbližší u stěny.

„Tahle není prázdná,“ zavrčel, když se mu ji podařilo maličko nadzvednout.

Tiše zaklel, odklopil víko a podíval se dovnitř. Půl vteřiny jen zíral a pak začal pomalu couvat. O něco zakopl, dřepil si na zadek, ale nepřestával zírat na bednu.

Sledoval jsem ho se zdviženým obočím a pak jsem se rychle podíval na inkriminovanou bednu. Strnul jsem a chraplavý výkřik, který mi vyrazil z hrdla, se hřmotně odrazil od všech čtyř stěn. Z bedny vystrkoval hlavu nějaký kluk. Zrzavý, umouněný kluk tak kolem třinácti.

„Ahoj,“ řekl, když byl celý venku. Neměli jsme sílu mu odpovědět, proto pokračoval: „Jsem rád, že jste mě našli. Už mě chytala křeč do ramene, jak jsem se tam krčil.“

Whitefield hlasitě polkl. „Proboha! Černej pasažér! A ke všemu děcko! A navíc cestou na Kallistó!“

„A nemůžeme se otočit,“ připomněl jsem mu sklíčeně, „jinak ztroskotáme. Soustava Jupiterových měsíců je *vražedná*.“

„Pocem,“ obořil se Whitefield na kluka. „Co jsi zač a co tady děláš, spratku?“

Kluk sebou trhl. „Jmenuji se Stanley Fields,“ odpověděl trochu vystrašeně. „Jsem z New Chicaga na Ganymédu. Já... já jsem utekl do vesmíru, jak to dělají v těch knížkách.“ Po krátké odmlce se dychtivě zeptal: „Myslíte, pane, že budeme cestou bojovat s piráty?“

Ten kluk byl až po uši v „Dime Spacers“. Taky jsem je zamlada četl. „Co tvoji rodiče?“ zeptal se ho Whitefield lehce výhružně. „Ach, mám jenom strejdu. Ten si s tím hlavu dělat nebude.“ Už přemohl počáteční rozpaky a teď stál a křenil se na nás. „Tak, a co teď?“ obrátil se na mě Whitefield s bezmocným výrazem. Pokrčil jsem rameny. „Vezmeme ho ke kapitánovi. Ať se stará.“ „A jak to vezme?“ „To je jeho věc. Naše vina to není. Kromě toho se s tím nedá vůbec nic dělat.“

Popadli jsme kluka každý z jedné strany a vedli ho mezi sebou.

Kapitán Bartlett je schopný důstojník a jeden z těch lidí, kteří jen zřídka dávají najevo emoce. Ale když už na to dojde, je jako probuzená merkurská sopka – kdo to neviděl, jako by nežil.

Tohle byla ta pověstná poslední kapka. Let mezi satelity je sám o sobě vyčerpávající. Představa Kallistó, cíle naší cesty, na něho doléhala víc než na kteréhokoli jiného člena posádky. A teď se ke všemu objevil černý pasažér.

Bylo to k nevydržení! Půl hodiny kapitán chrлил salvy a salvy nejhorších nadávek. Začal Sluncem a bral to po planetách, satelitech, asteroidech a kometách, až se dostal k meteoritům. Zhroutil se, když začal s nejbližšími hvězdami. Byl tak rozrušený, že ho ani nenapadlo zeptat se, co jsme vlastně ve skladu dělali. Já i Whitefield jsme za to byli mlčky vděční.

Ale kapitán Bartlett není žádný trouba. Když si řádně ulevil, seznal, že co nelze vyřešit, je třeba strpět.

„Někdo s ním běžte a umyjte ho,“ zabručel. „A ať mi nějakou dobu neleze na oči.“ Pak si mě přitáhl a řekl o poznání jemněji: „Neříkejte mu, kam máme namířeno, ať se nevydésí. Chudák kluk se dostal na špatný místo.“

Když jsme odešli, odeslal ten měkkosrdcatý podvodník nouzovou zprávu na Ganymédes, aby se spojil se strýcem toho kluka.

Tehdy jsme to samozřejmě nevěděli, ale ten kluk byl dar z nebes. Opravdový zásah Osudu. Odvrátil naši pozornost od Kallistó. Mohli jsme myslet na něco jiného. Napětí, které na konci čtvrtého dne už dosahovalo vrcholu, úplně polevilo.

Jeho chlapecká bezelstnost byla osvěžující. Bloumal po lodi a pokládal nejnemožnější otázky. Trval na tom, že každou chvíli musíme narazit na piráty. A především na všechny z nás pohlížel jako na hrdiny z „Dime Spacers“.

To nám samozřejmě lichotilo a dodávalo odvalu. Navzájem jsme se předháněli ve vychloubání a přehánění a starý Mac Steeden, který byl ve Stanleyho očích polobohem, zlomil všechny rekordy ve lhaní prostém i sdruženém.

Zvláště si vybavuji řečnickou tirádu ze sedmého dne. Právě jsme minuli polovinu dráhy a začali s opatrným brzděním. Všichni (kromě Harrigana a Tuleyho, kteří byli u motorů) jsme seděli v řídicí kabině. Whitefield koutkem oka sledoval mathematico, zahajoval brzdění a jako obvykle mluvil o zoologii.

„Vypadá to trochu jako slimák a nachází se jenom na Europě. Jmenuje se carolus europis, ale známější je jako magnetický červ. Je dlouhý asi patnáct centimetrů a má takovou šedivou, břidlicovou barvu – odpornější věc si ani neumíte představit.“

Strávili jsme studiem toho červa půl roku a nevím o ničem, co by Mornikoffa někdy předtím tak zaujalo. Víte, ono to totiž zabíjí nějakým druhem magnetického pole. Když dáte magnetického červa na jeden konec místnosti a na druhý řekněme housenku, do pěti minut se housenka zkroutí a je po ní.

A nejzajímavější je tohle. Žábě neublíží, protože je moc velká, ale když kolem žáby omotáte železný proužek, zabije ji magnetický červ úplně stejně. Proto víme, že to způsobuje nějaký druh magnetismu. Přítomnost železa zesiluje jeho účinek víc než čtyřikrát.“

Jeho vyprávění na nás udělalo opravdu dojem. „Jestli je pravda, co říkáš, tak jsem sakra rád, že jsou ty potvory dlouhý jen deset centimetrů,“ zaburácel svým basem Joe Brock.

Mac Steeden se protáhl a s přehnaně předstíraným nezájmem se zatahal za prošedivělý knír. „Ty tvrdíš, že tenhle červ je něco zvláštního. Ani zdaleka se nevyrovná věcem, který jsem svýho času viděl...“ Zvolna zavrtěl hlavou, ponořený ve vzpomínkách, a my jsme věděli, že nás čeká dlouhý a děsivý příběh. Někdo útrpně zasténal, ale Stanley se rozzářil, jakmile zjistil, že starý veterán má náladu na vyprávění.

Steeden si všiml chlapcových rozzářených očí a obrátil se na něho: „Byl jsem tehdy s Peewee Wilsonem, když se to stalo – slyšels o Peewee Wilsonovi, ne?“

„Ach ano.“ Ze Stanleyho očí přímo tryskal obdiv k hrdinovi. „Četl jsem o něm knížky. Byl to ten největší kosmonaut, co kdy žil.“

„Na to můžeš vsadit všechno rádium z Titanu, chlapče. Nebyl o moc větší než ty a vážil sotva šedesát kilo, ale v každém boji vydal za pětinasobek své váhy ve venušanských ďáblech. Byli jsme jako jedno tělo. Beze mě nikdy nikam nešel. Když šlo do tuhého, vždycky se obracel na mě.“

Byl jsem s ním až do úplného konce,“ povzdychl si smutně. „Kvůli zlomený noze jsem s ním nemohl být na jeho poslední cestě...“

Náhle se zajíkl a rozhostilo se ledové ticho. Whitefield zpopelavěl, kapitán zvláště zkřivil ústa a mně srdce spadlo do kalhot.

Nikdo nepromluvil, ale všichni jsme mysleli na totéž. Poslední cesta Peewee Wilsona vedla na Kallistó. Byl druhý, a nikdy se nevrátil. My jsme byli osmí.

Stanley se ohromeně díval z jednoho na druhého, ale my jsme se vyhybali jeho pohledu.

Kapitán Bartlett se vzpamatoval první.

„Hele, Steedene, vy máte starý skafandr Peewee Wilsona, vidíte?“ Mluvil klidným hlasem, ale dobře jsem viděl, kolik úsilí ho to stálo.

Steeden ožil a vzhlédl. Žvýkal si konce kníru (dělal to vždycky, když byl nervózní), a teď mu zplihle visely dolů.

„No jasně, kapitáne. Vlastnoručně mi ho předal, no jo. Bylo to ve třidvacátým, když se objevily nový ocelový skafandry. Peewee už ten svůj starý sklo-gumový nepotřeboval, tak mi ho dal. A mám ho dodneška. Nosí mi štěstí.“

„Dobře, napadlo mě, že bychom ten starý skafandr mohli upravit tady pro kluka. Žádný jiný mu nebude a nějaký mít musí.“

Veterán zavrtěl hlavou a pohled jeho světlých očí ztvrdl. „Ne, kapitáne. Nikdo se toho starého skafandru nedotkne. Dal mi ho sám Peewee. Vlastnoručně! Je... je posvátný, tak je to.“

My ostatní jsme se okamžitě přidali ke kapitánovi, ale Steeden byl stále zatvrzelejší a urputnější. Stále dokola neúnavně opakoval: „Ten starý skafandr zůstane, kde je,“ a svá slova zdůrazňoval mácháním sukovitou pěstí.

Už jsme to chtěli vzdát, když Stanley, který až dosud diskrétně mlčel, zvedl ruku.

„Prosím, pane Steedene,“ hlas se mu sotva znatelně třásl. „Prosím, půjčte mi ho. Budu se o něj dobře starat. Jsem si jistý, že kdyby byl Pee-wee Wilson naživu, řekl by, že to máte udělat.“ Modré oči se mu leskly slzami a dolní ret se mu chvěl. Ten kluk byl vynikající herec.

Steeden váhal a znovu si začal hryzat špičky kníru. „Hm... no jo, všichni jste se proti mně spikli. Ať si ho ten kluk vezme, ale nečekejte, že mu ho budu upravovat! Já osobně budu spát klidně – myju si nad tím ruce.“

A tak kapitán Bartlett zabil dvě mouchy jednou ranou. Dokázal, že jsme ve chvíli, kdy morálka mužstva balancovala na hraně, přestali myslet na Kallistó, a dal nám něco, čím jsme se mohli zabývat celý zbytek cesty, protože opravy předpotopního skafandru vyžadovaly skoro týden práce.

Dělali jsme na té starožitnosti s nasazením, které zdaleka předčilo důležitost našeho úkolu. Tak jsme se s tím nimrali, že jsme úplně zapomněli na stále narůstající disk Kallistó. Zaletovali jsme na tom úctyhodném skafandru každou prasklinku a každý puchýřek. Vnitřek jsme nahusto prošli hliníkovým drátem. Spravili jsme malou vytápěcí jednotku a nainstalovali nové wolframové zásobníky kyslíku.

Dokonce ani kapitánovi nebylo zatěžko přiložit ruku k dílu, a Steeden, i přes svoji tirádu na začátku, se hned druhý den naplno pustil do práce.

Opravy jsme dokončili den před plánovaným přistáním, a když si Stanley skafandr zkoušel, zářil pýchou. Steeden stál poblíž, křenil se a kroutil si knír.

Jak dny ubíhaly, bleděmodrý disk Kallistó na obrazovce rostl, až zabral většinu oblohy. Poslední den nebyl k vydržení. Bezmyšlenkovitě jsme prováděli úkoly a důsledně se vyhýbali pohledu na drsný, bezcitný satelit před námi.

Začali jsme klesat po dlouhé, postupně se zužující spirále. Kapitán doufal, že během manévru získá nějaké předběžné vědomosti o planetě a jejích obyvatelích, ale informace byly ve valně většině negativní. Vysoké procento oxidu uhličitého v řídké, chladné atmosféře bylo typické pro bohatou a rozmanitou vegetaci. Na druhou stranu obsah tří procent kyslíku zřejmě vylučoval přítomnost jakékoli fauny, snad kromě nejprimitivnějších měkkýšů. Nikde nebylo ani stopy po městech nebo stavbách.

Teprve při pátém obletu Kallistó jsme uviděli rozlehlé jezero, které tvarem připomínalo koňskou hlavu. Právě k tomu jezeru jsme se pomalu snašeli, protože poslední zpráva druhé expedice – expedice Peewee Wilsona – hovořila o přistání u zrovna takového jezera.

Byli jsme ještě půl míle vysoko, když jsme spatřili lesklý, kovový ovoid *Phobosu*. Měkce jsme dosedli do zeleného koberce vegetace sotva pět set metrů od nešťastné lodi.

„To je zvláštní,“ mumlal kapitán, když jsme se všichni shromáždili v řídicí místnosti a čekali na další rozkazy, „nezdá se, že by tady k něčemu došlo.“

Byla to pravda! *Phobos* ležel tiše, zdánlivě bez jakéhokoli poškození. Jeho staromódní ocelový trup se oslnivě leskl ve žlutém světle vypouklého Jupiteru, protože odolný povrch v atmosféře s mizivým obsahem kyslíku nekorodoval.

Kapitán vyšel z tmavé pracovny a otočil se k Charneymu u rádia.

„Odpověděl už Ganymédes?“

„Ano, pane, přejí nám hodně štěstí.“ Řekl to bez zvláštního důrazu, ale po zádech mi přeběhlo zamrazení.

Kapitán nehnul ani brvou. „Zkusil jste volat *Phobos*?“

„Žádná odpověď, pane.“

„Tři se vydají na průzkum *Phobosu*. Snad tam najdeme aspoň některé odpovědi.“

„Sirky!“ zabručel Brock flegmaticky.

Kapitán vážně přikývl.

Vzal mezi prsty osm sirek, tři byly v polovině přelomené, a beze slova k nám natáhl ruku.

Charney vykročil a vytáhl si první sirku. Byla krátká. Mlčky zamířil k polici se skafandry. Další tahal Tuley, po něm Harrigan a Whitefield. Pak já. Vytáhl jsem si druhou krátkou sirku. Ušklibl jsem se a šel k Charneymu. Za půl minuty se k nám připojil i sám starý Steeden.

„Loď vás bude krýt, chlapi,“ řekl kapitán tiše, když nám potřásl rukama. „V případě nebezpečí okamžitě utíkejte zpět. Žádné hrdinství, nemůžeme si dovolit o někoho přijít.“

Zkontrolovali jsme kapesní lectioniky a vyrazili jsme. Nevěděli jsme, co přesně máme očekávat, a jisti jsme si byli jen tím, že naše první kroky na Kallistó mohou být našimi posledními. V „Dime Spacers“ je odvaha velice

laciné zboží, ale ve skutečném životě má mnohem vyšší cenu. S nemalou pýchou si vybavuji jistý krok, jímž jsme opustili ochranu *Ceresu*.

Jen jednou jsem se ohlédl a zahlédl Stanleyho tvář přitisknutou k silnému sklu okénka. Dokonce i na tu vzdálenost byla dobře vidět jeho dychtivost a vzrušení. Chudák kluk! Poslední dva dny si byl naprosto jistý, že jdeme vyčistit pirátskou pevnost, a zmíral netrpělivostí před nadcházejícím bojem. Nikdo z nás mu samozřejmě nechtěl brát iluze.

Trup *Phobosu* se před námi majestátně zdvíhal a my se ztráceli před jeho mohutností. Obrovská loď ležela v tmavě zelené, tuhé trávě tichá jako smrt. Jedna ze sedmi, které potkal nezdar. A my jsme byli osmí.

„Co ty bílé šmouhy tady na trupu?“ přerušil Charney tíživé ticho. Natáhl kovový prst a přejel jím po ocelovém plátu. Pak se podíval na měkkou, bílou, houbovitou hmotu, která na něm ulpěla. Mimoděk se znechuceně otřásl a otřel hmotu do hrubé trávy.

„Co myslíš, že to je?“

Pokud jsme mohli vidět, byla celá loď – kromě místa těsně u země – pokryta tenkou vrstvou houbovitě hmoty. Vypadalo to jako zaschlá pěna na holení... jako...

„Vypadá to, jako kdyby z jezera vylezl obrovský slimák, přelezl loď a na ní zaschl jeho sliz,“ řekl jsem.

Pochopitelně jsem to nemyslel vážně, ale zbývající dva začali rychle pokukovat po zrcadlové hladině jezera, na níž se nehnutě zrcadlil Jupiter. Charney vytáhl svůj příruční lectronic.

„No tak!“ vykřikl Steeden náhle, hlasem zkresleným rádiem. „Mluvením se nikam nedostaneme. Musíme zjistit, kudy vlezeme dovnitř. V trupu musí být průlez. Ty to vezmi zprava, Charney, a ty, Jenkinsi, zleva. Já se nějak zkusím dostat nahoru.“

Na Kallistó samozřejmě se vším všudy vážil sotva třicet kilo, takže se vznesl nějakých deset dvanáct metrů. Lehce narazil do trupu, a když začal klouzat dolů, zachytil se hlavy nýtu a vyškrábal se nahoru.

Mávl jsem na Charneyho a vykročil podél lodi.

„Všechno v pořádku?“ uslyšel jsem v uchu tichý kapitánův hlas.

„Všechno je OK,“ opáčil jsem úsečně. „Zatím.“ Sotva jsem to dořekl, zmizel *Ceres* za zakřivením trupu mrtvého *Phobosu*, a já na tajemném měsíci dočista osaměl.

Tiše jsem pokračoval v průzkumu. Kromě tmavých okének, z nichž i to nejnižší bylo stále hodně vysoko nad mojí hlavou, byla „kůže“ kosmické lodi naprosto neporušena. Jednou nebo dvakrát se mi zdálo, že vidím Steedena, jak jako opice leze po hladkém lodním trupu, ale nejspíš to opravdu bylo jenom zdání.

Konečně jsem došel k přídi, která se koupala ve světle Jupiteru. Tam byla nejnižší řada okének dost nízko, abych jimi viděl dovnitř. Jak jsem přecházel od jednoho k druhému, měl jsem pocit, jako kdybych se díval do lodi plné přízraků, protože v šerém světle všechny předměty vypadaly jako mihotavé stíny.

Nejdůležitější nakonec bylo poslední okénko. Ve žlutém čtverci světla Jupiteru dopadajícího na podlahu ležel kostlivec. Oblečení měl přes sebe volně přehozené a košile byla zvlněná, jako kdyby ji podpírala žebra. V mezeře mezi rozepnutým límcem košile a čepicí se křenila lebka s prázdnými očními důlky. Čepice, švihácky posunutá ke straně na holé lebce, rafinovaně umocňovala hrůznost celé scény.

Vyskočil jsem, protože mi někdo zařval do ucha. Byl to Steeden, který někde nahoře na lodi bohapustě zaklel. Téměř vzápětí jsem uviděl jeho nemotorné, v oceli oděné tělo klouzat po boku trupu.

Hnali jsme se k němu táhlými, dlouhými skoky, pobízel nás a běžel k jezeru. Na jeho břehu se zastavil a sklonil se nad něčím, co částečně vyčnívalo nad povrch. Dvěma skoky jsme ho dostihli a uviděli jsme, že ta věc je člověk ve skafandru ležící tváří k zemi. Byl pokrytý silnou vrstvou stejné slizce houbovitě hmoty jako *Phobos*.

„Zahlédl jsem ho seshora,“ řekl Steeden trochu zadýchaně a otočil postavu ve skafandru na záda.

Všichni jsme naráz vykřikli. Za skleněným hledím byla tvář znetvořená leprou. Hnilobou zasažený obličej se částečně rozpadal, jako kdyby započatý rozklad ustal kvůli nedostatku kyslíku. Místy bylo vidět obnažené šedé kosti. Byl to ten nejodpornější pohled, jaký jsem kdy viděl, přestože jsem spatřil mnoho téměř stejně strašných.

„Proboha!“ zachřčel Charney. „Prostě jen umřeli a rozložili se.“ Řekl jsem Steedenovi o oblečeném kostlivci, kterého jsem uviděl okénkem.

„To je sakra záhada,“ zavrčel Steeden, „a odpověď *musí* být uvnitř *Phobosu*.“ Nikdo ani nedutal. „Řeknu vám, co uděláme. Jeden z nás se vrátí

a přemluví kapitána, aby odmontoval dezintegrátor. Na Kallistó by měl být dost lehký, aby se s ním dalo manipulovat. Při nízkém výkonu s ním opatrně vypálíme do trupu díru, ale nepošleme celou loď na onen svět. Dojdi za ním, Jenkinsi. Já a Charney se podíváme, jestli nenajdeme ještě někoho z těch chudáků.“

Bez dalšího pobízení jsem dlouhými skoky vyrazil k *Ceresu*. Když jsem urazil asi tři čtvrtiny vzdálenosti, zařinčel mi do ucha výkřik. Smykem jsem zabrzdil. Vyděšeně jsem se otočil a při pohledu, který se mi naskytl, jsem doslova zkameněl.

Hladina jezera se změnila v kypící pěnu a z ní se vynořovalo něco, co vypadalo jako obří housenky. Vylézaly na břeh a z jejich špinavě šedých těl kanul sliz a voda. Byly skoro metr a půl dlouhé, třicet centimetrů v průměru, a pomalu se plazily, aby co nejvíc šetřily kyslíkem. Kromě tykadlovitého výrůstku na přední části, jehož konec matně rudě žhnul, na nich nebylo zhora nic.

Neustále jich přibývalo, dokud břeh nebyla jedna odporně se vlnící šedivá masa.

Charney a Steeden běželi k *Ceresu*, ale neurazili ani polovinu vzdálenosti, když zpomalili a začali bezmocně klopýtat. Tím to však neskončilo a za okamžik téměř současně padli na kolena.

Do ucha mi vzdáleně zněl Charneyho hlas: „Přiveď pomoc! Praská mi hlava. Nemůžu se pohnout! Já...“ Oba už leželi nehnutě.

Automaticky jsem vykročil k nim, ale zastavila mě prudká bolest ve spáncích. Zapotácel jsem se a na okamžik jsem se zmateně zastavil.

Pak jsem uslyšel nelidský Whitefieldův křik: „Do lodi, Jenkinsi! Vrať se! Vrať se!“

Poslechl jsem ho a otočil se, protože bolest ve spáncích se stupňovala na nesnesitelnou míru. Potácel jsem se k zející přechodové komoře a v okamžiku, kdy jsem si už myslel, že se zhroutím, jsem vpadl dovnitř. Z následujících chvil si nevybavuji téměř nic.

Moje první jasná vzpomínka je z kontrolní místnosti *Ceresu*. Někdo ze mě stáhl skafandr a já se vyděšeně rozhlížel. Mozek mi pracoval jen klopotně a kapitána Bartletta, který se nade mnou skláněl, jsem viděl dvakrát.

„Víte, co je to za bestie?“ ukázal ven na obrovské housenky.

Mlčky jsem zavrtěl hlavou.